

יפה פרשת וישב תשפ"ה נדרשת

יעקב עשה ליוסף בגדי כהונה לפי שהיה עניו

וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים (ל"ז ג') וכתרגום אונקלוס וישראל רחם ית יוסף מכל בנוי ארי צר חכים הוא ליה ועבד ליה כמונא דפסי, ויל"ד למה תלה עשיית כתנת פסים צמה שהיה צר חכים.

ובע"ה יתבאר, דהישמח משה כ' שכתנת פסים שעשה יעקב ליוסף היה בגדי כהונה לשרת צדוק, דעד שלא הוקם המשכן היה העבודה צבורים, וכיון שיעקב נתן הזכרה ליוסף, נתן לו גם בגדי כהונה וזה היה כתנת פסים.

ובמסכת חולין (דף פ"ט.) אמרו נתתי גדולה לאברהם אמר לפני ואנכי עפר ואפר, למשה ואהרן אמר ונחנו מה, ומשה עשה העבודה בשבעה ימי מילואים ואח"כ אהרן, ושניהם היו ענוים, הרי שלעבוד העבודה לריכין מדת ענוה.

ובמסכת פסחים (דף ס"ו:) אמר רב יהודה אמר רב כל המתיהר אס חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו, ולכן אחר שיעקב ראה שיוסף הוא צר חכים, ע"כ שהוא עניו דהמתגאה חכמתו מסתלקת, ועניו ראוי להיות עובד עבודה כמו משה ואהרן, אז עשה לו כתנת פסים.

יוסף השיג חנוכה ופורים לא כן השבטים

החת"ס דדרושים ואגדות לחנוכה (עמוד חלק) כתב שכל השבטים השיגו בשכלם הזך והקדוש כל התורה עד שלא ניתנה, חוץ ממנחת פורים וחנוכה שלא השיגו שבטי י"ה, ולכן הוסיף יעקב ליוסף שני סלעים מילת כנגד צ' מצות דרבנן שהם פורים ופסח, ולזה ויקנאו צו אחיו קנאת סופרים, דצרי סופרים ממש מצות דרבנן עכ"ד.

ובפרשתנו (ל"ה ז') כתיב ויוספו עוד שנא אמו על חלמתיו ועל דבריו, ותמנא שני תיבות אלו עו"ד שני"א עולה תל"א שהוא צדויק מספר חנוכה ופורים, שהוספו לשנא אמו קנאת סופרים על שהשיג מצות חנוכה ופורים.

יהודה שאל מתמר ארבע שאלות ואח"כ נשאה

ויט אליה אל הדרך (ל"ח ט"ו) הטעם הוא קדמא ואולא מונח רביע.

רמזים ליום כ"א כסלו יום הצלת ושחרור של מרן רביה"ק מסאטמער זי"ע בעל דברי יואל

בשולחן ערוך או"ח הלכות ר"ח (סימן תכ"ח ס"ב) כ' המחצה, אלו הימים שהוקצבו בהם ראשי חדשים ולא צולתם, ניסן אגה"ו, אייר צגה"ז וכו', כסליו א"ב ג"ד ה"ו, ר"ח כסלו הוא חודש היחידי שר"ח שלו יכול לחול בששה ימים בשבוע, והם ציוס א' ב' ג' ד' ה' ו' הוא ולא אחר.

ואם תרף ציחד א' ב' ג' ד' ה' ו' יעלה למספר כ"א, להורות שכמו ר"ח הוא יו"ט, כן כ"א כסלו הוא יו"ט להודות ולהלל לז' על גדולת החסד שעשה עמנו שהציל את רביה"ק מביא ההריגה, והגיע למדינת אמעריקע לארץ לא זרועה, ושחל פה תורה וחסידות צלי שום פשרות ממש כמו שהיתה באירופא, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

נס חנוכה בכ"ה כסלו הוא ג' חדשים מכ"ה אלול

עוד יש רמז על כ"א כסלו, דמוצא בשם הרמ"ע מפאנו לצאר דצרי רש"י צפרשת צראשית, בתחילה עלה צמחשבה לצראותו צמדת הדין, ראה שאין העולם מתקיים שיתף רחמים לדין, והלשון ראה קשה מה ראה ומתי ראה.

רביאר דצמכת ר"ה (דף י"א:) פליגי ר' יהושע ור"א אי צניסן או צתשרי נצרא העולם, וכתבו התוספות דשניהם אמת, צתשרי נצרא העולם צמחשבה וצניסן נצרא העולם צמעשה, א"כ צריאת העולם צהריון היה צתשרי וצמעשה צניסן, ושלש חדשים הוא זמן הכרת לורת העיבור כמו"ש צתמר (ל"ח כ"ד) ויהי כמשלש חדשים ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך א"כ צ"ה צאלול נצרא העולם צהריון, וצ"ה צכסלו שהוא שלש חדשים שהוא זמן הכרת לורת העיבור, ראה הקצ"ה שאין העולם מתקיים צדין ושיתף רחמים לדין, ורומז לנס חנוכה שהיה עוד מוכן מצריאת העולם עכ"ד.

ובפשטות כוונת זמן הכרת העיבור שלש חדשים הוא ז' יום, אמנם צתפארת יוסף להגאון ר' יוסף ענגל זצ"ל צפרשת ויש צביא מוזה"ק שהכרת העיבור הוא פ"ו יום צדיוק, א"כ ראה שאין העולם מתקיים היה ד' ימים קודם כ"ה כסלו והוא ציוס כ"א צכסלו, והוא יום הצלת רבינו הקדוש של"ה העולם מתקיים לולי הצלתו שחור ונטע יהדות החרדית צאמעריקא, וליכא מידי דלא רמיזא צאורייתא.

יפה פרשת וישב תשפ"ה נדרשת

מתורה שבע"פ, ורמזה לו שישא אותה ויאל מהם דוד המלך שמכח תורה שבע"פ מותר לדוד לבוא בקהל.

ותמצא שק"ת חותמך ופתילך הוא אות כ' שעולה יו"ד במילואו, רומז לדרשות חז"ל שנאמר לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה', ומי יתירה דרשו שרק זכרים אסור לבוא בקהל ונקיבות מותרין.

יוסף היה זהיר מאד במדת הכרת הטוב

דורשי רשומות אמרו שיש בצרכת אירוסין ונשואין בחופה קנ"ו תיבות כמנין יוס"ף וטעמא בעי.

ויתבאר כי ציוסף כתיב (ל"ט י"ב) ותמפשהו בצגדו ויעוזו בצגדה צידה וינס ויאל החוזה, והרגיש הרמז"ן הלא היה יכול לעמוד נגדה ולהוציא ממנה צגדו, ואז לא היה לה שום הוכחה בחושדו על מעשים כאלה, אלא לא היה מדריך ארץ שיעמוד נגד אשת אדוניו אחר שהיטיבה לו בשעת דוחקו, ולכן עוז צגדו צידה וסיכן עצמו, ונשלק לבית אסורים י"ב שנים עכ"ד.

והרי זה בא ללמד אם יוסף הצדיק הכיר טוב לאשת אדוניו המצרי, עכו"כ שחתן וכלה זו בזמן שיוצאים מרשות הוריהם, ועומדים תחת החופה, יכירו טובה להוריהם על מה שגידלם ציתם והספיקו להם כל צרכיהם ק"ו מיוסף הצדיק.

מנין פסוקים בפרשת וישב כמנין אליהו במילואו

מנין פסוקים בפרשת וישב הם קי"ב, ובהעצרת שנים מקרא ואחד תרגום הם דר"ך פסוקים, ובע"ה יתבאר דהשר שלום מצעלו כתב (ל"ח ט') עה"פ וידע אונן כי לא לו יהיה הזרע והיה אם בא אל אשת אחיו, הנה ר"ת ל'ו יהיה הזרע ויהיה אם הוא אליה"ו, כי אורו של מלכות בית דוד ל"ה יכול להתנוגך רק ע"י יצ"ם, והתחיל מיהודה, ואח"כ צדוד בן ישי שנולד מצועז ורות ע"י יצ"ם, ועמיד אליהו לבוא מקודם, ולכן יצ"ם עולה כ"ב שהוא מספר אליה"ו, ולזה בא ר"ת ל'ו יהיה הזרע ויהיה אם אליהו ושזב דוד עכ"ד.

ובאמרי נועם (וישלח) כתב שאליהו במילוי כזה אל"ף למ"ד יו"ד ה"א וא"ו עולה דר"ך, ושפיר יש דר"ך פסוקים בפרשת וישב, שבו כתיב מעשה יהודה ותמר, שמהם נתנוגך אור משיח ומלכות בית דוד ואליהו שעולה דר"ך במילואו.

yonafriedman@thejnet.com

ויש לבאר בע"ה דמסכת סוטה (דף י.) אמר ר' שמואל בר נחמני ותשז בפתח עינים, שנחנה עינים לדצריה כשתצעה, אמר לה [יהודה] שמא נכרית את, אמרה ליה גיורת אני, שמא אשת איש את, אמרה ליה פנויה אני, שמא קיבל צך אביך קידושין, אמרה ליה יתומה אני, שמא טמאה את אמרה ליה טהורה אני, הרי לן ד' דצרים שאמרה ליהודה, שהיא גיורת, פנויה, יתומה, וטהורה, ולזה הסכים לישא אותה.

ולזה נמסר הטעם על ויט אליה קדמא ואולא מונח רביע, שקדמא ואולא לישא אותה, מונח רביע, אחר שאמרה אלו ד' דצרים, שהיא גיורת, פנויה, יתומה, וטהורה.

תמר שאלה מיהודה התפילין וציצית שלו לערבון

ויאמר מה הערבון אשר אתן לך, ותאמר חתמך ופתילך ומטך אשר צידך ויתן לה וגו' (ל"ח י"ח) וכתב ציערות דבש (ח"ב דרוש ב') שתמר ציקשה מיהודה ערבון, חותמך זו תפילין, ופתילך זו צגד של צינית.

ויתכן לבאר שציקשה תפילין וצינית למשכון, דצאגדת אליהו (פ"ב) מצעל שצט מוסר, כתב טעם שלא כרת הקצ"ה ברית עם ישראל אלא על תורה שצעל פה, משום שלא היה צמציאות לקיים תורה שצכתב אם לא היה תורה שצעל פה, שהרי בתורה כתיב (שלח ט"ו ל"ח) ועשו להם צינית וכן תפילין, ומי יודע כיצד עשייתם כדי לקיימם, עד שצא תורה שצעל פה ופירש, צינית שמונה חוטין וקשרים וחוליות ואוירים, וכן תפילין ארבעה צמים קצינה מעצרתה ורצועות, וכן שאר מלות באופן, שתורה שצעל פה הוא סיבת קיום תורה שצכתב עכ"ל.

והנה תמר ראתה צרוה"ק שממנה יאל דוד המלך משיח ה', דהרי הולידה פרץ שממנה יאל רות אם המלך דוד כמבואר בסוף מגילת רות, אולם רות שצאה ממואב שאמרה תורה (כי תאל כ"ג ד') לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה', א"כ לא יהיה דוד מותר לבוא בקהל ומה לה להנשא ליהודה, אבל מכח דרשות חז"ל בתורה שבע"פ מותר לדוד לבוא בקהל, דחז"ל חידשו לנו במסכת יבמות (דף ע"ו:) עמוני ולא עמונית, שהתורה לא אמרה לא יבוא עמון ומואב בקהל רק עמוני ומואבי, ומה דרשו שרק הזכרים נאסרו ולא הנקיבות, ודוד שצא מרות המואביה מותר לבא בקהל.

ולזה כשיהודה שאל מתמר מה הערבון אשר אתן לך, אמרה לו תמר חותמך ופתילך, התפילין והציצית, וכוונתה היתה לרמוז על תורה שבע"פ, שמנחת צינית ותפילין א"א לקיים רק